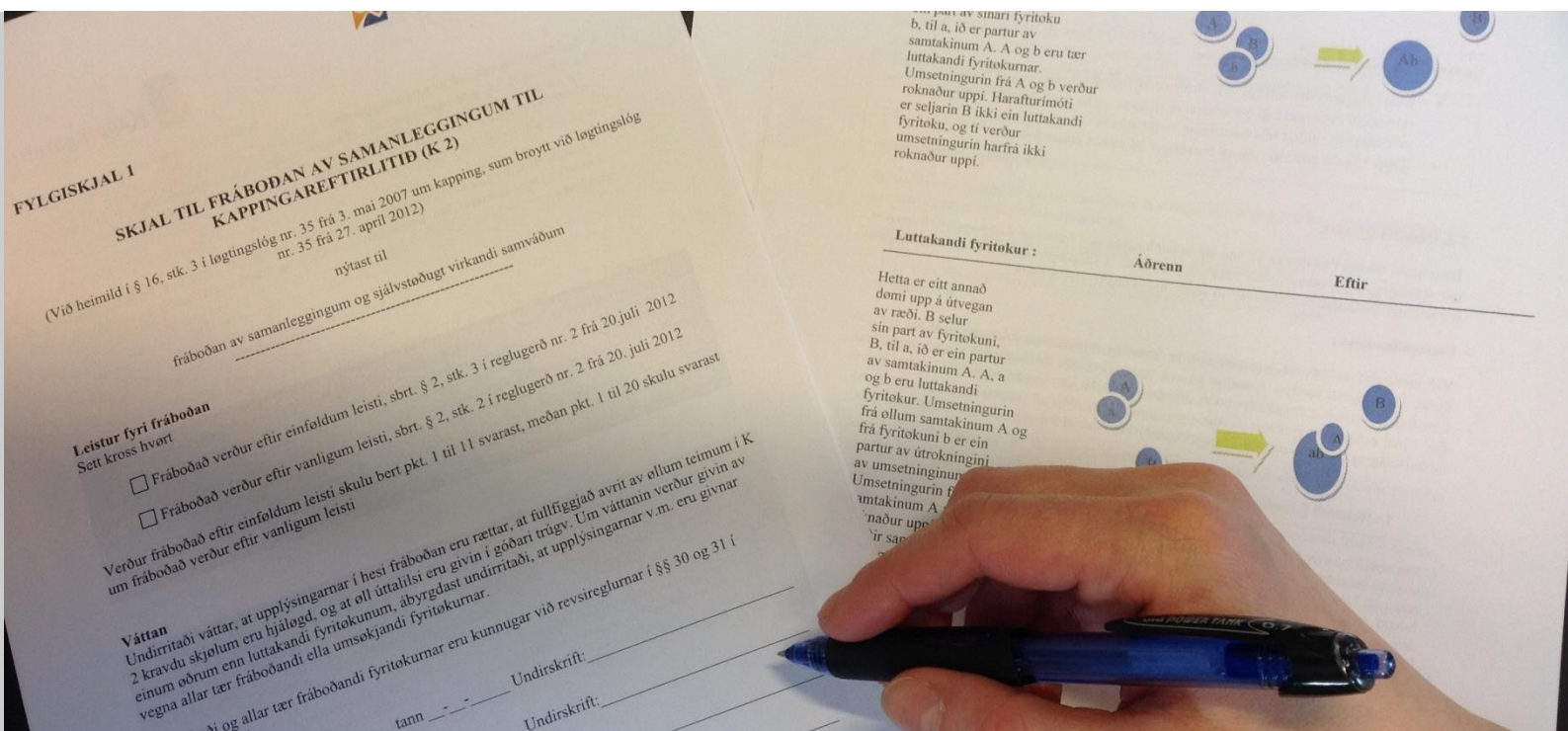

Vegleiðing um fráboðan av samanleggingum

Februar 2014

Innihaldsvirlit

Kapittul 1

Inngangur.....	3
----------------	---

Kapittul 2

Samanleggingar fevndar av kappingarlógini.....	4
2.1. Samanleggingarhugtakið.....	4-5
2.2. Umsetningsmørk.....	5-7
2.3. Avtala um samanlegging.....	7

Kapittul 3

Samband við Kappingareftirlitið <u>áðrenn</u> fráboðanina	8
3.1. Forfundir.....	8-9

Kapittul 4

Fráboðan av einari samanlegging.....	10
4.1. Einføld fráboðan.....	10-12
4.2. Vanlig fráboðan.....	12
4.3. Almennakunngering av samanleggingarfráboðanini.....	12-13
4.4. Freistir fyri viðgerð av einari samanlegging.....	13

Kapittul 5

Meting av einari samanlegging.....	14
5.1. Fráboðan um ivamál.....	15
5.2. Tilsøgn.....	16
5.3. Accessoriskar avmarkingar.....	16-17

Kapittul 6

Ávísing til viðkomandi leinkjur v.m.....	18
--	----

Kapittul 1

1. Inngangur

Endamálið við hesi vegleiðing er at kunna fyrirkur og ráðgevarar, ið skulu lata fráboðan um samanlegging inn til Kappingareftirlitið, um mannagongdina í sambandi við fráboðan av samanleggingum fevndar av Kappingarlógini. Vegleiðingin skal stuðla undir eina gagnliga tilrættarlegging av málsongdini.

Reglurnar um samanleggingareftirlit eru at finna í kapitli 5 í Kappingarlógini, í reglugerð nr. 2 frá 10. januar 2008 um fráboðan av samanleggingum og í kunngerð nr. 9 frá 11. mars 2008 um útrokning av umsetningi. Kappingarlógin, reglugerðin og kunngerðin eru at finna á www.kapping.fo Reglurnar hava við sær, at samanleggingar yvir eina ávísa stødd koma undir fráboðanarskylduna, og kunnu tí ikki fremjast áðrenn kappingarmyndugleikin hevur viðgjørt og góðkent samanleggingina. Tað er umsetningurin hjá teimum luttakandi fyrirkunum, sum er avgerandi fyri, um samanleggingin er fevnd av fráboðanarskylduni.

Tann 27. apríl 2012 komu nýggjar reglur um samanleggingareftirlit í gildi. Millum annað eru markvirðini fyri, nær samanlegging er fevnd av fráboðanarskylduni, hækkaði. Afturat hesum fær Kappingareftirlitið heimild til at góðkenna eftir einfaldari málsviðgerð, og samanleggingar verða antin fráboðaðar eftir einum einføldum leisti ella vanligum leisti. Harumframt verða tíðarfreistirnar fyri, nær Kappingareftirlitið skal hava endað viðgerðina av einum samanleggingarmálið, broyttar. Við broytingunum er farin fram ein nærkan av teimum føroysku reglunum um samanleggingareftirlit móti EU-reglunum á hesum umráði.

Í hesi vegleiðing verður fyrst trivið í, nær samanlegging kemur undir fráboðanarskyldu sambært Kappingarlógini. Síðani verður greitt frá fyrimununum við at luttakandi fyrirkurnar taka samband við Kappingareftirlitið í góðari tíð, áðrenn samanleggingin skal fráboðast. Síðani verður greitt frá reglunum fyri fráboðan av samanleggingum og tíðarfreistirnar í sambandi við viðgerð av samanleggingum, harundir móguleikanum fyri at samanlegging verður góðkend eftir einfaldari málsviðgerð. At enda verður greitt frá, hvussu kappingarmyndugleikin metir um samanleggingar, harundir at Kappingareftirlitið kemur við fráboðan um ivamál, og móguleikan fyri at fáa eina samanlegging góðkenda við tilsøgn.

Tað er greitt frá teimum einstøku ásetingunum í fráboðanarkunngerðini í einari serstakari vegleiðing. Henda vegleiðing greiðir frá reglunum um fráboðan av samanleggingum, undir hesum hvør ið skal fráboða eina samanlegging, nær ein samanlegging kann fráboðast eftir einføldum leisti, og nær ein fráboðan er fullfíggað.

Kapittul 2

Samanleggingar fevndar av kappingarlógini

Tá metast skal um, hvørt ein samanlegging skal fráboðast Kappingareftirlitinum ella ikki, skal í fyrsta lagi greiða fáast á um framda transaktiónin er ein samanlegging sambært Kappingarlógini. Í øðrum lagi skal greiða fáast á, um markvirðini fyri fráboðanarskyldu eru nádd. Tá bindandi avtala er gjørd um samanlegging, er fráboðanarskylda.

Ein samanlegging, har markvirðini fyri fráboðan eru nádd, kann ikki fremjast, fyrr enn antin Kappingareftirlitið ella Kappingarráðið hevur góðkent samanleggingina. Verður samanlegging framd, áðrenn góðkenning er givin, verður hetta sektað sbrt. § 31, stk. 1, nr. 6 í Kappingarlógini.

2.1. Samanleggingarhugtakið

Fyrsti liður í metingini av um ein transaktión skal fráboðast, er at staðfesta, um transaktiónin er ein samanlegging sambært kappingarlógini.

Sambært § 13 í Kappingarlógini er talan um eina samanlegging, tá ið:

- 1) tvær ella fleiri fyrítøkur, sum hava virkað sjálvstøðugt, verða lagdar saman, ella
- 2) tá ein ella fleiri persónar, sum longu hava ræði á minst einari fyrítøku, ella tá ein ella fleiri fyrítøkur við keypi av pørtum ella ognum, gjøgnum avtalu ella á annan hátt, fáa beinleiðis ella óbeinleiðis ræði á allari ella pørtum av einari ella fleiri fyrítøkum afturat.

Dømi um samanleggingar er, tá ið tvær fyrítøkur leggja saman til eina, ella tá ein fyrítøka yvirtekur ræði á eini aðrari fyrítøku.

Tað sum hevur avgerandi týdning er, um ræðið á eini fyrítøku er broytt varandi. Ræði merkir, at móguleiki er fyri avgerandi ávirkan á raksturinum á einari fyrítøku. Gildistíðin á ræðisbroytingini skal vera í minsta lagi eitt ár. Ræði kann antin vera ávíkavist eina- ella felagsræði og beinleiðis ella óbeinleiðis ræði. Innanhýsis samanleggingar í einum samtaki eru ikki umfataðar av samanleggingarhugtakinum, av tí at ein broyting ikki fer fram í ræðinum.

Ræði fæst sum oftast við keypi av partabrøvum í einari fyrítøku. Ræði kann eisini fáast á ein annan hátt, t.d. við keypi av ognum, treytað av, at hesar ognir mynda eina fyrítøku. Talan kann eisini vera um eina avtalu, tvs. har ognir ella partabrøv ikki verða yvirflutt, men har partarnir avtala, at tann eini skal hava ræði við hinum.

Transaktiónir sum hava við sær, at ein samváði verður skaptur á varandi grundarlagi, ella ræði á einum sjálvstøðgum samváða verður broytt varandi, er eisini ein samanlegging sambært kappingarlógini.

Kappingarlógin undantekur ávís sløg av keypum frá samanleggingarhugtakinum. Tað er talan um transaktiónir, sum í fyrstu atløgu kunnu tykjast at vera fevndar av samanleggingarhugtakinum, soleiðis sum tað er greitt frá omanfyri, men sum hóast alt ikki eru vanligar samanleggingar. Tílíkar samanleggingar skulu tí ikki fráboðast Kappingareftirlitinum.

Undantøk frá samanleggingarhugtakinum:

- Tá ein fíggarfyrirætla tekur yvir virðisbrøv við atliti at víðarisølu, ið verða avhendaði í seinasta lagi eitt ár eftir yvirtøkuna, og har virðisbrøvini verða tikin yvir sum eitt vanligt lið í rakstrinum av fyrirøkuni
- Keyp, har ein bústjóri í einum trotabúgvum fær ræði á einari fyrirøkuni

2.2. Umsetningsmørk

Tann næsti liðurin í metingini av, um ein samanlegging skal fráboðast Kappingareftirlitinum er, um samanleggingin kemur undir umsetningsmørkinum í kappingarlógini. Tað er umsetningurin hjá teimum luttakandi fyrirøkunum, ið avger, um henda treytin er lokin.

Umsetningsmørk:

Við metingini av um ein samanlegging er fevnd av umsetningsmørkunum, skal tað fyrri tað fyrsta fastleggjast, hvørjar fyrirøkur ið eru “tær luttakandi fyrirøkurnar” í samanleggingini. Luttakandi fyrirøkur eru tær fyrirøkur, ið beinleiðis taka lut í samanleggingini. Umsetningurin fyrri eina luttakandi fyrirøkuni fevnir um umsetningin fyrri alt samtakið hjá fyrirøkuni, tvs. móðurfelag, systurfelag og dótturfelag. Omanfyri eru nevnd 5 dømi, sum ikki eru lýst út í æsir.

Luttakandi fyrirøkur:

Áðrenn

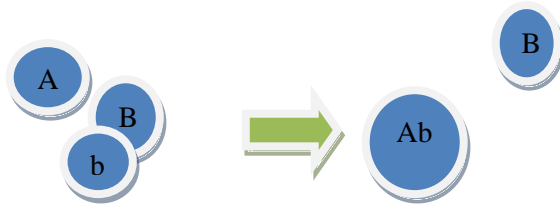
Aftan á

Ein samskipan av fyrirøkum eru tær luttakandi fyrirøkurnar í tí skapi, tær høvdu, tá tær lögdu saman. A og B eru luttakandi fyrirøkur

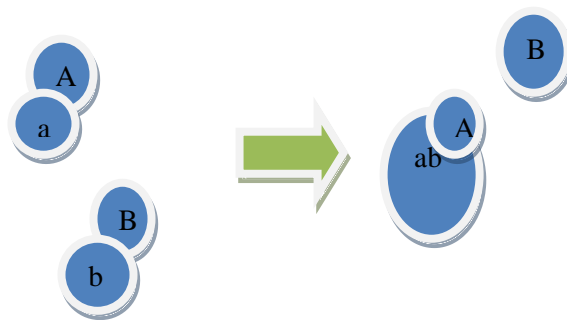

Luttakandi fyrirðkur:**Áðrenn****Aftan á**

Útvegan av ræði er, tá tær luttakandi fyrirðkurnar, eru tann fyrirðkan, ið fær ræði, og tann (parturin av einari) fyrirðkan, ið ræði fæst á. B selur ein part av sínari fyrirðku b, til a, ið er partur av samtakinum A. A og b eru tær luttakandi fyrirðkurnar. Umsetningurin frá A og b verður roknaður uppí. Harafturímóti er seljarin B ikki ein luttakandi fyrirðku, og tí verður umsetningurin harfrá ikki roknaður uppí.

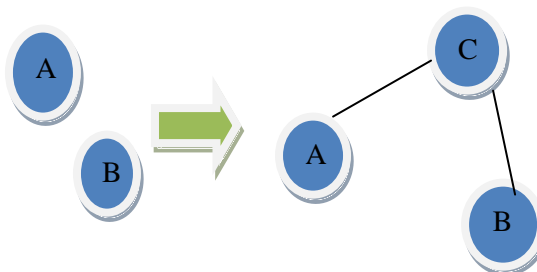
Luttakandi fyrirðkur :**Áðrenn****Aftan á**

Hetta er eitt annað dømi uppá útvegan av ræði. B selur sín part av fyrirðkuni, B, til a, ið er ein partur av samtakinum A. A, a og b eru luttakandi fyrirðkur. Umsetningurin frá øllum samtakinum A og frá fyrirðkuni b er ein partur av útrókningini av umsetninginum. Umsetningurin frá samtakinum A verður roknaður uppí, síðani b eftir samanleggingina við a gerst ein partur av samtakinum A.

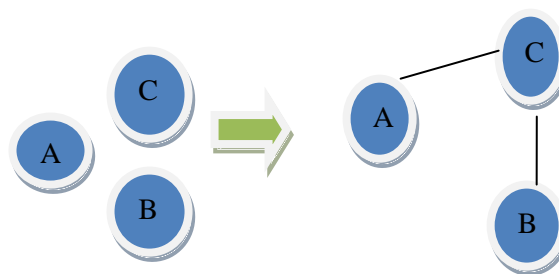

Luttakandi fyrirkur :**Áðrenn****Aftan á**

Tá ein nýggjur samváði (joint venture) verður stovnaður, eru tær luttakandi fyrirkurnar bert tær fyrirkur, ið fáa felags ræði. A og B eru tær luttakandi fyrirkurnar. C eksisterar ikki fyrr enn transaktiónin er farin fram.

Luttakandi fyrirkur :**Áðrenn****Aftan á**

Tá felags ræði verður útvegað yvir einari verandi fyrirku, eru luttakandi fyrirkurnar tær fyrirkur, ið fáa felags ræði og tann fyrirkan, ið ræði fæst yvir. A, B og C eru tær luttakandi fyrirkurnar.

Tá tað er fastlagt, hvørjar fyrirkur taka lut í einari samanlegging, kann umsetningurin fyri hesar fyrirkur útroknast. Umsetningurin hjá teimum luttakandi fyrirkunum samsvarandi teimum føroysku markvirðunum, verður útroknaður við støði í reglunum hesum viðvíkjandi í umsetningskunngerðini¹. Víst verður til ta serstøku vegleiðingina um hetta.

2.3. Avtala um samanlegging

Tann síðsta treytin sum skal vera uppfyllt, fyri at ein samanlegging skal fráboðast Kappingareftirlitinum er, at ein bindandi avtala skal verða gjørd um at leggja saman. Partarnir kunnu seta seg í samband við Kappingareftirlitið, áðrenn avtalan um at leggja saman verður gjørd. Fráboðanarskyldan sambært § 16, stk. 1 í Kappingarlógini skal tó ikki brúkast, fyrr enn ein bindandi avtala um samanlegging er gjørd.

¹ Kunngerð nr. 9 frá 11. mars 2008 um útrokning av umsetningi í kappingarlógini

Kapittul 3

Samband við Kappingareftirlitið áðrenn fráboðanina

Hesin partur snýr seg um, hvussu týðningarmikið tað er, at samband er millum partarnar, ið ætla at leggja saman og Kappingareftirlitið, áðrenn samanleggingin verður fráboðað.

3.1. Forfundir

Mál um samanleggingar verða viðgjørd samsvarandi strongum tíðarfreistum. Freistin byrjar so skjótt sum samanleggingarfráboðanin er fullkomin. Ein røð av teimum viðurskiftum, ið greiða skal fáast á í sambandi við eitt samanleggingarmál, kunnu kortini greiðast heilt ella partvíst longu áðrenn samanleggingin verður fráboðað. Hetta vil tryggja eina skjótari og smidligari viðgerð av málinum.

Kappingareftirlitið viðmælir tí, at partarnir hava ein forfund við Kappingareftirlitið í góðari tíð, áðrenn samanleggingin verður fráboðað. Samráðingar millum Kappingareftirlitið og partarnar, sum ynskja at leggja saman eru í hesari fasuni ein sjálvboðin partur av samanleggingarmannagondini. Sjálvt um fyrítøkurnar og teirra ráðgevar ikki eru av teirri fatan, at ein samanlegging vil viðføra kappingartrupulleikar, verður tó viðmælt at hava ein forfund við Kappingareftirlitið.

Tær samráðingar, sum eru í hesari fasuni, eru í trúnaði. Kappingareftirlitið fer ikki undir marknaðarkanningar ella líknandi, fyrr enn samanleggingin er fráboðað, uttan so at partarnir sum ynskja at leggja saman tilskilað geva loyvi til tess, ella um samanleggingin longu er kend av almenninginum.

Viðurskifti, ið tað kann vera hóskaði at tosa um, kunnu m. a. vera avmarking av marknaðunum, ið verða ávirkaðir av samanleggingini. Ofta er tað longu her møgult at eyðmerkja, hvørjar kappingartrupulleikar samanleggingin kann viðføra. Tess fyrr, partarnir og Kappingareftirlitið fáa eyðmerkt trupulleikarnar, jú betri tíð er til at tosa um møguligar loysnir av trupulleikunum.

Í hesari fasuni vil tað eisini vera viðkomandi at tosa um, hvørjar alternativar avmarkingar av marknaðunum, ið kunnu koma upp á tal. Hetta gevur móguleika fyri, at Kappingareftirlitið skjótt vil kunna meta um og kanna málið. Øvugter tað vandi fyri, at ein triðimaður seinni í tilgongdini kann koma við upplýsingum, sum Kappingareftirlitið noyðist at kanna. Hetta kann viðføra, at málsviðgerðin dregur út.

Viðvíkjandi ávísingum samanleggingum kann tað vera torført at fastleggja, hvørjar av fyrítøkunum, ið eru tær luttakandi. Í øðrum førum kann spurningurin um, hvørt ein samanlegging er umfatað av samanleggingarhugtakinum, geva orsøka til iva. Hesir spurningar kunnu partarnir tosa við Kappingareftirlitið um, áðrenn samanleggingin verður fráboðað.

Um partarnir ynskja at fráboða eftir einføldum leisti, er tað av stórum týðningi, at partarnir hava forfund við Kappingareftirlitið, áðrenn samanleggingin verður fráboðað. Tá partarnir hava latið inn eina fráboðan eftir einføldum leisti, hevur Kappingareftirlitið 8 yrkadagar til at gera av, um samanleggingin lýkur treytirnar um fráboðan eftir einføldum leisti. Um samanleggingarpartarnir fráboða eina samanlegging, uttan at hava havt forfundir við Kappingareftirlitið, er vandi fyri, at

Kappingareftirlitið ikki er sammælt í, at samanleggingin er uttan trupulleikar, og at samanleggingin tískil ikki kann fráboðast sum ein samanlegging eftir einføldum leisti. Harvið gerst mannagongdin meira langdrigin enn neyðugt.

Hvussu tíðliga samanleggingarpartarnir skulu seta seg í samband við Kappingareftirlitið, valdast alt eftir hvussu torgreitt málið er. Tess meiri tíð tað er í hesari fasuni til at tosa um málið, jú størri er møguleikin fyri einari lættari og smidligari málsviðgerð, eftir at samanleggingin er fráboðað. Sum minsta mark eiga fyrirkurnar at seta seg í samband við Kappingareftirlitið tvær vikur innan ta fráboðaðu samanleggingina.

Kappingareftirlitið mælir til, at samráðingarnar byrja við, at samanleggingarpartarnir ella teirra ráðgevar óformliga seta seg í samband við Kappingareftirlitið. Tað fyrsta sambandið kann antin vera gjøgnum telefon ella við telduposti til kapping@kapping.fo.

Seinni í mannagongdini kunnu samráðingarnar taka støði í uppskotinum hjá pørtunum til eina útfylta fráboðan av samanleggingini. Tílik frammanundan sambond vilja minka um váðan fyri, at tað mangla upplýsingar í fráboðanini, áðrenn hon kann lýsast sum fullfíggað. Um partarnir ynskja undantaksloyvi frá upplýsingarkrøvunum sambært fráboðanarreglunum, er tað eisini hósandi at tosa við Kappingareftirlitið um hetta, áðrenn samanleggingin verður fráboðað.

Tær fráboðanir, sum Kappingareftirlitið kann koma við á hesum stigi, vilja verða grundaðar á ta beinleiðis metingina, sum Kappingareftirlitið hevur av málinum.

Sum útgangsstøði viðmælir Kappingareftirlitið, at bæði umboðini fyri fyrirkurnar og teirra ráðgevar luttaka í teimum fundum, ið verða hildnir við Kappingareftirlitið. Hjáveran av umboðunum fyri fyrirkurnar er týðningarmikil, av tí at tað eru tey, ið best eru før fyri at svara spurningunum, sum Kappingareftirlitið hevur um vørur og tænastur, kappingarneytar og viðskiftafólk v.m. Hetta er eisini galdandi fyri fundir, sum eru eftir at samanleggingin er fráboðað.

Kapittul 4

Fráboðan av einari samanlegging

Ein samanlegging kann fráboðast sum vanlig ella sum einføld. Oyðublað, sum skal nýtast til ávíkavist vanlig ella einfalda fráboðan, nevnr tær upplýsingar, ið skulu gevast. Oyðublaðið kann takast niður á heimasíðuni hjá Kappingareftirlitinum. Tað er ábyrgdin hjá fyrirkuni, at fráboðanin er fullfíggað og røtt.

Í fráboðanaroyðublaðnum skal fráboðarin upplýsa kontaktpersónar á einari røð av viðskiftafólkum, kappingarneytum og útvegarafólkum.

Í tí fylgjandi verður greitt frá, hvørjar samanleggingar, ið kunnu fráboðast sum einfaldar samanleggingar.

4.1. Einføld fráboðan

Einføld fráboðan er tilskilað samanleggingum, ið frammanundan kunnu lýsast sum samanleggingar uttan trupulleikar. Fyrirkunrar skulu geva færri upplýsingar, tá ein samanlegging verður fráboðað sum einføld, enn tá hon verður fráboðað sum ein vanlig. Samanleggingar, ið verða fráboðaðar sum einfaldar, verða endaðar við støði í einari einfaldari málsviðgerð. Hendan einfaldari mannagongdin gevur eina skjótari og meira smidliga viðgerð av samanleggingum uttan trupulleikar. § 3, stk 1, nr. 1-3 í fráboðanarkunngerðini ásetur teir bólkar av samanleggingum, ið kunnu fráboðast einfalt. Í stuttum kann tað fara fram í hesum førum :

Bólkar av samanleggingum, ið kunnu fráboðast einfalt:

1. Samanleggingar, har tað hvørki er horisontal umskaran ² ella vertikal sambond ³ millum samanleggingarpartarnar
2. Samanleggingar, har samanleggingarpartarnir luttaka á sama marknaði, tvs. tað er horisontal umskaran, men teirra samlaði marknaðarpartur fer ikki upp um 15 prosent
3. Samanleggingar, har samanleggingarpartarnir eru vertikalt bundnir saman, men teirra marknaðarpartur er undir 25 prosent á teirra egna viðkomandi marknaði
4. Samanleggingar, har tvær ella fleiri fyrirkur fáa felags ræði á einum samváða (joint venture), sum bert kann hava virkseml í Føroyum í einum týðningarleysum vavi. Tað merkir, at tað í mesta lagi kunnu flytast ognir til samváðan (joint venture) fyri 75 mió kr, ella at samváðin (joint venture) í mesta lagi má hava ein umsetning á 75 mió kr
5. Ræðisbroytingar, har ræði á einum samváða fer frá felagsræði til einaræði, og har tann sum fær einaræði, áður hevði felagsræði saman við øðrum.
6. Samanleggingar, sum koma undir fráboðanarskyldu sambært § 14, stk. 1, nr. 2. Tvs. har minst ein av luttakandi fyrirkunum hevur ein árligan umsetning í Føroyum upp á 75 mió kr, og minst ein av hinum fyrirkunum hevur ein umsetning upp á 75 mió kr á heimsstigi

² Horisontal umskaran merkir, at talan er um fyrirkur, sum eru virknar á sama marknaði, tvs. at talan er um eina samanlegging millum fyrirkur, ið kappast

³ Vertikal sambond merkir, at talan er um fyrirkur, ið virka innan fyri ymisk framleiðslu- ella útbýtingarlið, ið eru sambundin. Sum dømi uppá eina vertikala samanlegging kann nevast, tá ein framleiðari keypir ein partsútvegara.

Í vegleiðingini til fráboðanarkunngerðina eru teir einstaku bólkarnir av samanleggingum, ið kunnu fráboðast eftir einføldum leisti, umrøddir meira nágreiniliga. Her er tað eisini greitt frá, hvørjar støður ið kunnu føra til, at tað er neyðugt við einari fráboðan eftir vanligum leisti, sjálvt um samanleggingin beinleiðis kemur inn undir reglurnar.

Fráboðan eftir einføldum leisti fer fram við at geva tær upplýsingar, sum síggjast á oyðublaðnum fyri fráboðan eftir einføldum leisti. Oyðublaðið kann takast niður á heimasíðuni hjá Kappingareftirlitinum. Fyri at fáa nærri upplýsingar um sjálva fráboðanarmannagongdina verður víst til vegleiðingina hjá Kappingareftirlitinum um fráboðanarkunngerðina.

Samanleggingar, ið ikki kunnu koma inn undir ein av bólkunum fyri einfalda fráboðan, skal fráboðast á vanligan hátt.

Tann einfalda mannagongdin er grundað á, at Kappingareftirlitið, uttan at gera eina nágreiniliga kanning, kann sláa fast, at samanleggingin er uttan trupulleikar. Fyri at kunna sláa hetta fast, er tað neyðugt, at upplýsingarnir í tí einfaldu fráboðanini á nøktandi hátt skjalprógva, at samanleggingin ikki viðførur kappingartrupulleikar.

Tá fráboðari sendur inn eina fráboðan eftir einføldum leisti, byrjar ein tíðarfreist á 8 yrkadagar. Henda freist skal tryggja, at tað skjótt fæst greiða á, um samanleggingin kann fráboðast eftir einføldum leisti. Innan fyri hesa freist skal Kappingareftirlitið taka støðu til, um fráboðanin á nøktandi hátt inniheldur upplýsingar, ið gera tað møguligt hjá Kappingareftirlitinum at staðfesta, um samanleggingin hoyrir til ein av bólkunum, sum eru nevndir í § 3 í reglugerð nr. 2 frá 20. juli 2012 um fráboðan av samanleggingum. Innan fyri teir 8 yrkadagarnar vil fráboðarin hava møguleika fyri at leggja upplýsingar afturat fráboðanini. Um Kappingareftirlitið heldur, at fráboðanin skal fráboðast eftir vanligum leisti, skal Kappingareftirlitið innan freistin á 8 yrkadagar er úti, avvísa fráboðanina, og í staðin krevja, at fráboðanin verður fráboðað eftir vanligum leisti.

Tað er tí av stórum týdningi, at tað skjótt kann avgerast, at talan er um eina samanlegging, ið ikki viðførur kappingartrupulleikar. Í nógvum førum vil hetta verða treytað av, at ongin ivi er um, hvussu marknaðirnir skulu skilmarkast, ella at partarnir kunnu sannføra Kappingareftirlitið um, at samanleggingin er uttan trupulleikar, óansæð á hvønn hátt og hvussu trongliga marknaðirnir verða skilmarkaðir. Tí vil tað vera ein fyrimunur, um einføld samanlegging hevur verið umrødd við Kappingareftirlitið, áðrenn samanleggingin verður fráboðað.

Tá tað er greitt, at samanleggingin hoyrir til ein av bólkunum í § 3, stk. 1, nr. 1-3 í reglugerð um fráboðan av samanleggingum, vil tað sum útgangsstøði bert vera upplýsingar frá triðjamanni í sambandi við, at fráboðanin verður almannakunngjørd, ið kunnu viðføra, at Kappingareftirlitið krevur, at samanleggingin verður fráboðað eftir vanligum leisti. Um tað ikki koma týðandi mótmæli frá einum triðjamanni, vil samanleggingin tí skjótt kunna enda. Góðkenningin fer tá fram sambært § 15, stk. 5 í kappingarlógini um góðkenning eftir einfaldari málsviðgerð.

Við samanleggingum sambært tí einfalda lestinum, ger Kappingareftirlitið sum útgangsstøði ikki sjálvstøðugar kanningar av árinunum fyri kappingina. Kappingareftirlitið leggur í staðin fyri upplýsingarnar hjá fráboðaranum sum støði undir metingini. Tað er tí av týdningi, at fráboðarin er umhyggjin við, at upplýsingarnar í fráboðanini eru rættar. Upplýsingar, ið ikki eru rættar, ófullfíggaðar ella villleiðandi, og sum partarnir geva Kappingareftirlitinum í sambandi

við viðgerðina av fráboðan eftir einføldum leisti, kunnu viðføra, at Kappingareftirlitið tekur aftur sína góðkenning. Hetta er bæði galdandi fyri upplýsingar, sum fráboðarin gevur í sjálvari fráboðanini sum upplýsingar, sum partarnir annars koma við undir viðgerðini av málinum. Um partarnir longu hava framt ella eru í gongd við at fremja samanleggingina, tá Kappingareftirlitið afturkallar góðkenningina eftir tí einfalda lestinum, skulu partarnir innan fyri tvær vikur senda inn eina vanliga fráboðan av samanleggingini. Um órættir ella villleiðandi upplýsingar verða givnir, ella um viðurskifti, sum kunnu vera av týðningi fyri málið, verða burturtagd, verður hetta revsað við bót.

4.2. Vanlig fráboðan

Samanleggingar, ið ikki eru umfevndar av einum av bólkunum fyri einfaldari samanlegging, skulu fráboðast sum vanligt. Oyðublað til nýtslu av vanligari fráboðan kann takast niður á heimasíðuni hjá Kappingareftirlitinum. Fyri at fáa nærri upplýsingar um sjálva fráboðanarmannagongdina verður víst til vegleiðingina hjá Kappingareftirlitinum til fráboðanarmannagongdina.

Tá Kappingareftirlitið móttækur eina vanliga fráboðan, ger Kappingareftirlitið eina meting av, um fráboðanin inniheldur allar teir upplýsingar, ið eru neyðugur sambært fráboðanaroyðiblaðnum. Um so er, er fráboðanin fullfíggað. Um upplýsingar mangla í fráboðanini, gevur Kappingareftirlitið innan 10 gerandisdagar fráboðaranum boð um, hvørjir upplýsingar ið mangla. Ikki fyrr enn allar upplýsingar fyriliggja, er fráboðanin fullfíggað. Eftir hetta byrjar freistin fyri málsviðgerðina.

Tað er av týðningi, at fráboðarin er umhyggjin við at upplýsingarnar, ið eru givnir, eru rættir. Um tað undir viðgerðini av samanleggingarmálinum vísur seg, at feilur er í teimum upplýsingum, sum fráboðarin hevur givið, og fráboðarin tí undir mannagondini má rætta sínar upplýsingar, vil hetta kunna seinkað viðgerðini av samanleggingarmálinum. Um tað eru viðurskifti sum broytast, meðan málið verður viðgjørt, samanborið við tá samanleggingin bleiv fráboðað, skal fráboðarin gera Kappingareftirlitið varugt við hetta. Um tað vísur seg, eftir at samanleggingin er góðkend, at góðkenningin í stóran mun er grundað á skeivar ella villleiðandi upplýsingar, ið kunnu tilskrivast teimum luttakandi fyrítøkunum, kann Kappingareftirlitið taka góðkenningina aftur. Um órættir ella villleiðandi upplýsingar verða givnar, ella um viðurskifti, sum kunnu vera av týðningi fyri málið, verða burturtagd, verður hetta revsað við bót.

4.3. Almennakunngerð av samanleggingarfráboðanini

Tá Kappingareftirlitið hevur móttikið eina samanleggingarfráboðan, vil Kappingareftirlitið almennakunngera hetta á heimasíðuni. Tá vil Kappingareftirlitið eisini vanligvís heita á áhugaði um gera viðmerkingar innan fyri eina stutta freist á 1-2 vikur.

Tá talan er um samanleggingar, ið verða viðgjørðar eftir tí einfalda lestinum, er útgangsstøðið, at Kappingareftirlitið ikki ger sjálvstøðugar kanningar av árinunum, sum samanleggingin hevur á kappingarneytarnar. Kappingareftirlitið leggur harafturímóti stóran dent á upplýsingarnar hjá fráboðaranum. Fyri at tryggja at týðandi triðjumenn eru kunnaðir um samanleggingina og fáa

möguleika til at koma við mögulum mótmælum, áðrenn samanleggingin verður góðkennd, vil Kappingareftirlitið serstaklega kunna teir triðjumenn, sum fráboðarin hevur nevnt sum teirra størstu kappingarneytar og harumframt viðskiftafólk og útvegarafólk.

4.4. Freistir fyri viðgerð av einari samanlegging

Viðgerðin av einum samanleggingarmáli er deild upp í tvær fasur : fasa I og fasa II.

Fasa I byrjar, tá fráboðanin er fullfíggað og er í 25 dagar. Um tær kanningar, sum Kappingareftirlitið hevur gjørt í tíðarskeiðinum vísa, at samanleggingin ikki vil tarna tí árinamiklu kappingini í stóran mun, verður samanleggingin góðkend í fasa I. Ein góðkenning kann bæði vera ein góðkenning sambært tí vanliga lestinum, undir hesum möguliga við tilsøgn, sum ein góðkenning við bakstøði í einari einfaldari málsviðgerð.

Um Kappingareftirlitið noyðist at gera útgreinandi marknaðarkanningar, undir hesum kanningar av mögulum tilsøgnum, sum partarnir mæla til, og endi ikki kann fáast á hesum kanningum í fasa I, fer samanleggingarmetingin til fasa II. Sostatt byrjar ein nýggj freist á í mesta lagi 90 gerandisdagar til at meta um samanleggingina. Undir málsviðgerðini vilja tað leypandi vera fundir millum Kappingareftirlitið og partarnar. Endamálið við hesum fundum er, at Kappingareftirlitið og partarnir kunnu halda hvønnannan javnt kendan við gongdina í málinum. Fundirnir kunnu eisini brúkast til at tosa um möguligar loysnir í teimum førum, har samanleggingin viðførir kappingartrupulleikar.

Kapittul 5.

Meting av einari samanlegging

Endamálið við samanleggingareftirlitinum er at tryggja, at samanleggingar ikki stórvegis tarna tí úrslitagóðu kappingini. Metingin av einari samanlegging hevur við sær eina meting av framtíðar viðurskiftum. Kappingareftirlitið skal tí meta um, hvussu kappingin væntandi fer at menna seg á teimum marknaðum, ið verða ávirkaðir av samanleggingini, um so er, at samanleggingin verður framd.

Um kanningar hjá Kappingareftirlitinum av samanleggingin vísa, at samanleggingin vil tarna tí úrslitagóðu kappingini í stóran mun, kann Kappingareftirlitið forbjóða samanleggingini. Um fyrítøkan gevur tilsøgn um, at kappingartrupuleikarnir kunnu loyvast, sum Kappingareftirlitið hevur eyðmerkt við samanleggingini, kann samanleggingin góðkennast.

Tá metast skal um eina samanlegging, nýtur Kappingareftirlitið tær somu royndirnar sum Kommissiónin. Siðvenjan hjá Kommissiónini og ES-Dómstólinum í samanleggingarmálum eru tí vegleiðandi. Leiðreglurnar hjá Kommissiónini, tá metast skal um horisontalar og ikki-horisontalar samanleggingar, eru eisini týðningarmikil tulkngaramboð, tá Kappingareftirlitið skal meta um eina samanlegging.

Tá Kappingareftirlitið skal gera eina meting av, um ein samanlegging tarnar tí úrslitagóðu kappingini í stóran mun, hevur Kappingareftirlitið eisini tað í huga, hvørt ein samanlegging ger ella styrkir um eina dominerandi støðu. Við metingini av dominansi metir Kappingareftirlitið millum annað um marknaðarpartarnar, men uppítekur somuleiðis aðrar faktorar, sum kunnu hava týðning fyri kappingina, sum t.d. hjáveran av veruligari ella møguligari kapping og megina hjá keyparum (købermagt).

Ein samanlegging kann tarna tí úrslitagóðu kappingini, sjálvst um samanleggingin ikki viðførir ella styrkir um eina dominerandi støðu. Ein samanlegging millum fyrítøkur, ið eru vertikalt samanbundnar, kann t.d. gera tað torførari hjá veruligum ella møguligum kappingarneytum at virka á marknaðinum.

Ein annar háttur, har ein samanlegging kann tarna kappingini, uttan at tað verður ein dominerandi støða (ráðandi støða), er, tá ein samanlegging fer fram á einum “oligopolitiskum” marknaði. Ein oligopolmarknaður er eyðkendur við tað, at eitt lítið tal av fyrítøkum hevur ein stóran part av marknaðinum. Umframt at ein samanlegging á einum tílíkum marknaði viðførur, at kappingin millum tær samanlagdu fyrítøkurnar hvørvur, vil samanleggingin skapa ella styrkja møguleikan fyri, at fyrítøkurnar tigandi samskipa teirra kappingarligu atferð.

Í royndum byrjar metingin av einum samanleggingarmáli við, at Kappingareftirlitið avmarkar tann relevanta marknaðin, og ger eina uppgerð yvir marknaðarpartarnar hjá samanleggingarluttakarunum. Hetta er samstundis tann fyrsta ábendingin um, hvørt samanleggingin tarnar kappingini. Marknaðarpartar kunnu ikki metast isoleraðir, men skulu samanberast upp ímóti aktuelum eins væl og møguligari styrki hjá kappingarneytunum, og skal hetta síðani berast saman við treytirnar fyri at fáa atgongd til marknaðin.

Aðrar kanningar av samanleggingini valdast úrslitið av tí innleiðandi metingini hjá Kappingareftirlitinum. Um tann innleiðandi metingin vísir, at samanberingin ikki viðførir

kappingaravmarkingar, vil málið sum oftast kunna endast í fasu I. Um kanningarnar harafturímóti viðføra, at tað ikki kann útilokast, at samanleggingin vil kunna tarna tí úrslitagóðu kappingini í stóran mun, vil tað ofta vera neyðugt at gera aðrar kanningar. Í tílíkum førum vil samanleggingin sum upprunastøði fara yvir til fasu II, uttan so at fyrirøkurnar sera tíðliga í tilgongdini koma við tilsøgn um, at málið kann enda í fasu I.

Í sambandi við at Kappingareftirlitið kannar eina samanlegging, verða aðrir aktørar á marknaðinum ofta tiknir uppí- hesir aktørar kunnu vera kappingarneytar, viðskiftafólk og útvegarafólk hjá samanleggingarpørtunum. Umframt at aktørarnir umvegis almannakunngerung av samanleggingini fáa móguleika til at koma við teirra metan av tí týðningi, sum samanleggingin fær fyri kappingina, verða marknaðaraktørarnir eisini tiknir uppí part í sambandi við marknaðarkanningarnar hjá Kappingareftirlitinum, sum skulu nýtast til at avmarka teir relevantu marknaðirnar, og til at umringa kappingartrupuleikarnar, sum samanleggingin viðførir.

5.1. Fráboðan um ivamál

Í samanleggingarmálum, har tað er neyðugt við einari nágreiniligari viðgerð, og samanleggingini av teirri orsök fer yvir til fasu II, gevur Kappingareftirlitið eina fráboðan um ivamál. Henda fráboðan verður givin 25-30 dagar aftan á, at ein fullfíggað fráboðan fyriliggur.

Fráboðanin um ivamál vil siga frá teimum kappingarligu trupulleikum, sum Kappingareftirlitið beinleiðis metir vera við samanleggingini. Umframt at upplýsa samanleggingarpartarnar um kappingartrupulleikar við samanleggingini, er endamálið við hesari fráboðan, at geva fyrirøkunum móguleika fyri at umhugsa eina móguliga tilsøgn.

Fráboðanin um ivamál verður eftirfylgd av einum fundi millum Kappingareftirlitið og partarnar umleið eina viku eftir, at fráboðanin er givin. Á hesum fundi fáa partarnir móguleika til at gera viðmerkingar til tey ivamál, sum Kappingareftirlitið hevur gjørt greiðu á í fráboðanini.

Sum ein fylgja av, at fráboðanin um ivamál longu kemur 25-30 gerandisdagar eftir, at Kappingareftirlitið hevur móttikið eina fullfíggaða fráboðan, vil Kappingareftirlitið ofta ikki vera liðugt við at kanna fráboðanina. Ein fráboðan um ivamál vil tískil verða grundað á fyribils metingina hjá Kappingareftirlitinum av teimum relevantu marknaðinum, og av teimum eyðmerktu kappingartrupulleikum.

Umframt marknaðarkanningarnar, sum Kappingareftirlitið ger seinni í tilgongdini, kunnu viðvirka til, at Kappingareftirlitið kann neyvlýsa kappingartrupulleikarnar av samanleggingini, vil tað eisini kunna henda, at hesar kanningar avdúka nýggjar og aðrar kappingartrupulleikar. Tað kann tískil í serligum førum verða neyðugt, at Kappingareftirlitið leggur eina fráboðan um ivamál upp í.

Fyriuttan at Kappingareftirlitið gjøgnum fráboðanina um ivamál upplýsir partarnar um ivamálini hjá eftirlitinum við samanleggingini, fáa samanleggingarpartarnir seinni í tilgongdini eitt uppskot um avgerð til hoyringar.

5.2. Tilsøgn

Um kanningarnar hjá Kappingareftirlitinum av einari samanlegging vísa, at samanleggingin vil tarna tí úrslitagóðu kappingini í stóran mun, vil Kappingarráðið ikki góðkenna samanleggingina, uttan so at partarnir geva tilsøgn um átøk, ið kunnu ganga ímóti hesum kappingartrupulleikum.

Tað kann vera ein torfør og tíðarkrevjandi uppgáva at orða eina tilsøgn. Um talan er um eina tilsøgn, ið kann viðføra kappingartrupulleikar, verður tilmælt, at partarnir so tíðliga sum gjørligt umhugsa møguligar tilsagnir. Hetta vil viðvirka til at tryggja eina smidligari tilgongd.

Um tað verður mælt til tilsøgn seint í tilgongdini, er vandi fyri, at viðgerðin av málinum dregur út. Tilsagnir, bæði nýggjar eins væl og endurskoðaðar, ið verða bjóðaði so mikið seint í tilgongdini, at tað eru færri enn 20 gerandisdagar til fasa II endar, útloysa sambært § 12 d, stk. 3 í Kappingarlógini eina leingjan av fasu II freistini, soleiðis at Kappingarráðið altíð hevur í minsta lagi 20 gerandisdagar til at meta um og royna eina tilsøgn.

Tað er ongin serstøk manngongd fyri, hvussu ein tilsøgn skal gevast. Tað veldst um tað einstaka málið, og hvussu langt í tilgongdini málið er komið. Tískil vil tað ofta vera neyðugt fyri nágreiniligum samráðingum millum partarnar og Kappingareftirlitið, áðrenn tað eydnast at koma til eina loysn, har eftirlitið er av teirri fatan, at kappingartrupulleikarnir við samanleggingini av tí einstaka málinum eru loystir. Á tílkum fundum er Kappingareftirlitið smidligt í tann mun, tað er neyðugt. Hetta er bæði galdandi fyri flokkin av luttakarum frá Kappingareftirlitinum, eins væl og tíðarhvarvið fyri nær hesir fundir verða hildnir.

Tað er mest hóskandi, at partarnir senda Kappingareftirlitinum eitt skrivligt uppskot til tilsøgn áðrenn ein fund, soleiðis at eftirlitið hevur møguleika fyri at fyrihalda seg til tilsagnirnar áðrenn fundin. Tað er av týðningi, at tilsagnirnar verða orðaðar detaljerað og neyvt, at partarnir geva frágreiðing um, hvussu tilsagnirnar skulu setast í verk, og hvussu tilsagnirnar loysa kappingartrupulleikarnar. Partarnir kunnu um neyðugt fáa íblástur frá frásøgnini hjá Kommissiónini um tilsøgn.

Kappingareftirlitið vil vanliga marknaðartesta tær tilsagnir, sum fyrítøkurnar mæla til, uttan so at tað verður mett at vera óneyðugt í tí ítøkiliga málinum. Marknaðartestin kann antin gerast við, at Kappingareftirlitið testar tilsagnirnar beinleiðis á relevantar triðjapartar, ella við at Kappingareftirlitið á heimasíðuni hjá Kappingareftirlitinum almannakunnger eina fráboðan um tær ætlaðu tilsagnirnar, og samstundis mælir triðjapørtum til at koma við teirra viðmerkingum til tær tilsagnir, ið eru bjóðaðar fram.

5.3. Accessoriskar avmarkingar

Um ein samanlegging hevur við sær accessoriskar avmarkingar, tvs. avmarkingar, ið eru beinleiðis tengdar at og neyðugar fyri, at samanleggingin verður framd, er tað upp til tær luttakandi fyrítøkurnar sjálvar at meta um, um tær einstøku treytirnar í samanleggingaravtaluni eru accessoriskar. Siðvenja frá eldri føroyskum samanleggingaravgerðum og frá avgerðum tiknar av Kommissiónini vilja vera ein vegleiðing fyri metingini hjá fyrítøkum av teimum avmarkingum, ið eru tengdar at samanleggingini. Víst verður til fráboðanina hjá Kommissiónini um avmarkingar, ið eru beinleiðis tengdar at og neyðugar fyri fremjan av samanleggingum.

Um ein samanlegging fevnir um avmarkingar, sum onki praksis er fyri, ella sum ikki eru umfevndar av fráboðanini hjá Kommissiónini, og sum geva høvi til veruligar óvissur, vil Kappingarráðið tó eftir einari umbøn frá samanleggingarpørtunum kunna gera eina meting av hesum samstundis sum samanleggingin verður vurderað.

Samanleggingar, har tær luttakandi fyrirkurnar biðja um eina metan av accessoriskum viðmerkingum, kunnu ikki verða umfevndar av tí einføldu mannagongdini.

Kapittul 6

Ávísing til viðkomandi leinkjur v.m.

Nærri upplýsingar av týðningi fyri fráboðan og viðgerð av samanleggingum kunnu finnast á hesum støðum :

- Reglugerð hjá Ráðnum EF nr. 139/2004 frá 20. januar 2004 um eftirlit við samanleggingum og yvirtøku av fyrirkum (EF- samanleggingarreglugerðin)
- Reglugerð hjá Kommissiónini (EF) nr. 802/2004 frá 07. apríl 2004 um fremjing av reglugerð hjá Ráðnum (EF) nr. 139/2004 um eftirlit við samanleggingum og yvirtøku av fyrirkum sum broytt við reglugerð hjá Kommissiónini (EF) nr. 1033/2008 frá 20. oktober 2008- konsoliderað útgáva 23. oktober 2008
- Tann konsolideraða fráboðanin hjá Kommissiónini um lógðømi sambært reglugerð hjá Ráðnum (EF) nr. 139/2004 um eftirlit við samanleggingum og yvirtøku av fyrirkum (2008/C 95/01), 16. apríl 2008
- Fráboðanin hjá Kommissiónini um ávísing av samanleggingum (2005/ C 56/02) 05. mars 2005
- Fráboðanin hjá Kommissiónini um skilmarking av tí relevanta marknaðinum í sambandi við kappingarrætt hjá Samveldinum, (97/ C 31/03), 05. februar 2004
- Leiðreglur fyri meting av horisontalum samanleggingum sambært reglugerð hjá Ráðnum um eftirlit við samanleggingum og yvirtøku av fyrirkum (2004/C 31/03), 5. februar 2004
- Leiðreglur fyri meting av ikki- horisontalum samanleggingum sambært leiðreglunum hjá Ráðnum um eftirlit við samanleggingum og yvirtøku av fyrirkum (2008/C 265/07), 18. oktober 2008
- Fráboðanin hjá Kommissiónini um uppskot upp á loysnir, sum kunnu góðtakast samsvarandi reglugerð hjá Ráðnum (EF) NR. 139/2004 og reglugerð hjá Kommissiónini (EF) nr. 802/2004, (2008/C 267/01)
- Fráboðanin hjá Kommissiónini um kappingaravmarkingar, ið eru beinleiðis knýttar at og sum eru neyðugar fyri fremjan av samanleggingum (2005/C 56/03), 05. marts 2005